

הגזל עצים

פרק תשיעי בבא קמא

דילמא בלוקח ת"ח דידע - וא"ל ואמאי גזבה שכן מנכסים בני חורין דכפ"ק דב"מ (דף טו:). אפילו גזבה כהך בה שאין שלו ולקחה אם משום מהנה או פקדון אבל לכ"ע אין לו שכן וי"ל דהתם שלא באחריות והכא באחריות דבאחריות לא שייך למימר לא מהנה ולא פקדון:

בשבה שעל גבי גזילה קמפלגי דרבי יהודה סבר דנגזל הוי - אבל שבה שלא ע"ג גזילה הוי דגזלן או משום דהוי שינוי גמור או משום תקנת השבים ואם גזל עלים ועשאן כלים או אפי' נכרים ועשאן כלים דהוי שינוי דהדר שמה מודה ר' יהודה דמשלם כשעת הגזילה אף על גב דהוי שבה ע"ג הגזילה דכיון דטרח ביה שינוי שייך ביה תקנת השבים ואף על גב דגבי נקן לזבוב לו אדום ולזבוב שחור קאמר רבי יהודה דהם דלא נחת בתורת גזילה כל שייך תקנת השבים וכן י"ל לרב פפא ע"כ דאמר לרבי יהודה שבה שעל גבי גזילה דגזלן הוי דהיינו משום תקנת השבים דהא ס"ל בההיא לזבוב לו אדום שינוי לא קני ובההיא לא שייך תקנת השבים כדפי' [א] והשתתה הוי סברת הפוכה דר' יהודה מדר"מ דבזבוב לר"מ שינוי קונה ובגזלן אין קונה משום דקנים ולרבי יהודה לזבוב שינוי לא קני ובגזלן קני משום תקנת השבים ר"ת מפרש דאין אנו לריב"ז לר' יהודה טעמא דתקנת השבים הלא סברת דר"מ שינוי קונה ולרב זבד שבה שלא ע"ג גזילה ללא דהרא הוי דגזלן אבל שבה ע"ג גזילה דשינוי דהדר הוא ולא קני הוי דנגזל ולרב פפא אפי' דע"ג גזילה דשינוי דהדר הוא קני והוי דגזלן והא דלא קני בזבוב לפי שאין מתכוין לקנותו וכן נראה דלא לריב"ז השתא לאוקמה ר"מ כב"ש ור"ש נמי דלא חשיב ר' יהודה לעיל (דף צג:). בהדי הכי תנאי דסברי שינוי אין קונה כי הוי דחשיב ר"ש לזבובא:

בני לא ר' יהודה ולא ר"ש - וא"ל לעולם ר"ש הוי דגזלן ונימא הכי ילדה אין לא ילדה לא אלא הוי למתנה נשלים ולרביע וי"ל דלר"ש אשילו ילדה קאמר דלמתנה ולש"ס ורביע קסקיל גזלן דקאי אר"מ דאיידי בינדה:

לר"ש כי מסלקו - לא בעי לר' יהודה כיון דמתקנת השבים מוקמי' לה כולה שבתא ביד גזלן פשיטא דמופיה שקיל(ג):

שלישה שמיין לן השבת - אע"ג דקתני ג' תנאי, תנא וש"כ *גזלן וש"כ נמי ארים שאם בא לסלקו מאריסותו מסלקו מן השבת דמיום: **שבת** המגיע לכתפים - כאן פ"ה כגון תבואה שגדלה כל לרבה

ושאין מגיע לכתפים שלריבה לקרקע וקשה דאם כן לפירושו גבי ב"ח אפי' מתבואה שאין לריבה לקרקע כדאמר והא מעשים בכל יום וקתנבי שמואל אפי' בשבת המגיע לכתפים וצפרק נערה שנתפתחה (כתובות דף י:). משמע דלא גבי ב"ח אלא ממדי דלריבה לקרקע גבי הא דקאמר זיל הב ליה המתרי העומד לגזוז דמי דלריבי לדיקלא קאמינא וי"ל דהך דפריך לא יקא אלא ב"ח וכה"ג מי הוי שקיל אלא דחו לבוריא קאמינא סוף סוף כל העומד לגזוז כגזוז דמי דלריבי לדיקלא דשבת המגיע לכתפים קורא דבר שסופו ליהנות ולישא בכתפים אפי' כגון פגין או בוסר דלריבי לארעא ור"ם מפרש כגון תבואה שגדלה כל לרבה

גובה את הקצן מנכסים משועבדים ואח השבת מנכסים בני חורין דאתא בעל ארעא ושקיל(ה) א"ל ויה ושבויה מאי לאו בעם הארץ דלא ידע דקרקע נגזלה או אינה נגזלה ואפי' הכי קאתי בעל קרקע ושקיל לארעא ושבתה ושמע מינה בשונג נמי קנים אמרי' לא, בלוקח תלמיד חכם וידע דהא שבע *לזבוב לו אדום וזבועו שחור, שחור וזבועו אדום ר' מאיר אומר נותן לו דמי צמור דמי צמרו אין, דמי צמרו ושבתו לא, ואי סלקא דעתך בשונג נמי קנים, דמי צמרו ושבתו בעי למיתבא ליה אלא לאו ש"מ במייד קנים בשונג לא קנים ש"מ: *רבי יהודה אומר גזילה חוזרת בעיניה ר"ש אומר רואין אותה כאילו היא שומא אצלו בכסף *מאי בנייהו אמר ר' יהודה בשבה שעל גבי גזילה קמפלגי: ר' יהודה סבר דנגזל הוי ור"ש סבר דגזלן הוי רב פפא אמר דכ"ע יבשבה שעל גבי גזילה - דגזלן הוי והכא למחצה לשליש ולרביע קמפלגי: רבי יהודה סבר שבה שעל גבי גזילה יכולה גזלן הוי ורבי שמעון סבר למחצה לשליש ולרביע הוא דשקיל גזלן, תנן גזלן פרה ונתעברה אצלו וילדה, רחל ונמענה אצלו ונזוה, משלם כשעת הגזילה ילדה אין לא ילדה הדרא בעינא בשלמא לרב זבד דאמר שבה שעל גבי גזילה דנגזל הוי לר' יהודה הא מני רבי יהודה היא אלא לרב פפא דאמר דגזלן הוי, הא מני רבי יהודה ולא ר"ש? אמר לך רב פפא הוא הדיו אפילו לא ילדה ונבשעת דגזילה הוי דמשלם רחל דקתני ילדה איידי דנסיב רישא ילדה נסיב ספא נמי ילדה תניא כוותיה דרב פפא ר' שמעון אומר רואין אותה כאילו היא שומא אצלו בכסף למחצה לשליש ולרביע אמר רב אישי: כי היונן בי רב כהנא איבעיא לן לר' שמעון דאמר למחצה לשליש ולרביע הוא דשקיל גזלן, כי מסלקין ליה בלדמי מסלקין ליה או דלמא מבשרא שקיל ופשטא מהא *דאמר רב נחמן אמר שמואל שלשה שמיין לן השבת ומעלין אותן בדמים ואלו הן הבכור לפשוטו, ובעל חוב ללוקח, ובעל חוב ליתומים אמר ליה רבינא לרב אישי מו אמר שמואל בעל חוב ללוקח יחייב ליה שבה *והאמר שמואל בעל חוב גובה את השבתא ליה לא קשיא: באן בשבת המגיע לכתפים ובאן בשבת שאין מגיע לכתפים אמר ליה *והא מעשים בכל יום וקא מגבי שמואל אפי' שבת המגיע לכתפים? אמר ליה לא קשיא דא

גובה מנכסים משועבדים - שהוא קדם והיא כמלוה בשטר שהרי כהן לו בשטר המכירה שאם יטרפוה ממנו יחזור ויגבה מנכסיו - קנים - ולהדר שבה לנגזל: *זבוב - שוגג חשיב ליה דליכא אינשי טובא דלא ידעי דאסור לשטות בשבת פעל גבי גזילה - כגון שהשביקה אלא ועדיין לא נעלה הימנו כגון (ג) ריקנית ונתעברה או פטונה גיזה: *רבי יהודה סבר דנגזל הוי - והכי קאמר רבי יהודה גזלה חוזרת בעיניה לבעליה בין לשבח בין לגריעותא כמו שהיא בשעת קביעה בב"ד היא חוזרת והיכא דגרעה כגון גזוה וילדה משלם פתחה ודאי דהדר קהבט ליה גזול דמי גזוה וזבד שגזל מאתו, ופליגא אר"ה מאמר דאמר כוליה שבתא היכי ליה ור"מ דקנה גזוה וולד בשניי חייבא ליה כמאן דכוליה שבתא חכמי עליה כמו שלא נגזוה ומשלם כולה משום קנסא וקאמר ליה רבי יהודה כדליחא השתא דהרא ודאי דהר תבע נמי מיניה גיזה וולד היכי ליה דמי דמעיקר/דקנה גיזה וולד בשניי והיכא דעדיין כל השבת עליה חוזרת כמות שהיא, ואח"כ למימר אשילו שבתא עליה נופלו גזלן לשינוי קונה וזה י"ל אלא דמיס רחשונים כאילו היא שומא אצלו בכסף: *ר"ש שבה גזילה דגזלן הוי - ובשנייה דקאמר ר' יהודה כדמעיקרא קאמר: *למפלה נשלים כו' - כדך מנהג המדינה למקבלי בהמות להשביחן לזמן גדול כזה: *לא ר' יהודה ולא ר"ש - וכ"ש דכ"מ לא מתוקמא דקתני רישא גזל פרה מעוברת וילדה רחל טעונה וגזוה משלם דמי פרה העומדת לילד כו' ולר"מ משלם גיזות וולדות כדשהא: *אידי דנכס רישא ילדה - לאשמועינן דלא משלם גיזוה וולדות כדשהא אלא דמי פרה העומדת לילד נקט נמי סיפא ילדה: *כסור לפשוטו שהשביחו את כנכסיו קודם חלוקה ובשעת חלוקה נוטל הכסור פי שנים בקרקעות לר"ך להחזיר לפשוט רביע השבח של חלק כסורה במעות שאין לו ליטול פי שנים כמה שהשביח זה ולא השביח ביי"ב זוז כשגזל זה פי שנים בקרקע נוטל מן השבח ח' זוזים לר"ך להחזיר לו ב' זוזים ומעלה לו בדמים ואין נוטן לו מן הקרקע אלא אם רצה מסלקו לדמים וטונו לו שני זוזים ואין יכול לומר לו הפשוטן קן לי קרקע כזה שזה ב' זוזים: *ובעל מונח ללוקח - ב"ח הסורף לקוחות בשביל חוב שיש לו על המוכר אין לו כח כמה שהשביח המוכר אין לו כח כמה שהשביח המוכר וטונו מן השבח *הפגוע - כגון תבואה שגדלה כל לרבה שנתה או דמיה: לא

ב"מ מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט:

כ"ב ג' ד' מ"י ס"ט מ"ט גזילה ואחריה כ"ו ו' ו"ט וס"ב פ"ט ע"ג ע"ד ע"ה ח"ט ס"ט ע"ג ס"ח וס"ט: